

Yliopisto 2025

YHDESSÄ, AVOIMESTI, UUDISTAEN

Suomen yliopistojen yhteinen vuoteen 2025 ulottuva visio

Suomi on vuonna 2025 maailman johtavia tietointensiivisiä osaamisyhteiskuntia. Suomi on maa, joka tunnetaan sivistyksestä, osaamisesta ja korkeimpaan osaamiseen perustuvista innovaatioista.

Tutkimus-, koulutus- ja innovaatiosektorin sekä yhteiskunnan ja elinkeinoelämän vuorovaikutuksen ansiosta Suomi on uudistuva ja hyvinvoiva yhteiskunta, joka houkuttelee yrittämään ja investoimaan.

Koulutusta ja tutkimusta arvostetaan. Lahjakkaat opiskelijat ja parhaat tutkijat ympäri maailman haluavat hakeutua suomalaisiin yliopistoihin.

Suomi on maailman paras paikka oppia. Suomalainen tutkimus muuttaa maailmaa.

Suomen yliopistot ry
Finlands universitet rf

Yliopistojen missio

Yliopistot ovat vaikuttavan tieteellisen tiedon, korkean osaamisen ja syvällisen sivistyksen tuottajia.

Yliopistojen visio

Yliopistot ovat kansainvälisesti arvostettuja tulevaisuuden tiennäyttäjiä, yhteiskunnan uudistajia ja menestyksen rakentajia. Yliopistot tukevat kestäväää kasvua ja vahvistavat hyvinvointia korkealaatuisella tutkimukseen perustuvalla koulutuksella sekä vaikuttavalla tieteellisellä ja taiteellisella toiminnalla.

1

Tieto, osaaminen ja sivistys perustuvat kansainvälisesti korkeatasoiseen tutkimukseen, jota tehdään vuorovaikutuksessa globaalin tiedeyhteisön ja suomalaisen yhteiskunnan kanssa.

Tiede on yliopistojen toiminnan kivijalka. Jokaisessa yliopistossa on edustettuna tutkimusalueita, jotka ovat tieteen kriteerein tarkasteltuna kansainvälisesti korkeatasoiseksi tunnustettuja ja kansallisesti poikkeuksellisen vaikuttavia. Yliopistojen antama koulutus sekä vuorovaikutus yhteiskunnan ja elinkeinoelämän kanssa rakentuvat korkeatasoiselle ja tieteellisesti vaikuttavalle tutkimukselle.

Suomi on avoimen tieteen edelläkävijä. Suomi tunnetaan Euroopassa avoimen tieteen edelläkävijänä ja kehittäjänä. Avoimuus kasvattaa suomalaisten tutkijayhteisöjen kilpailukykyä sekä lisää tutkimuksen luotettavuutta ja vaikuttavuutta. Se luo uusia yhteistyön ja vuorovaikutuksen mahdollisuuksia tutkijoille, julkisyhteisöille, yrityksille, poliittisille päätöksentekijöille, ja kansalaisille. Maailmanlaajuiset, viheliäiset ongelmat ja suomalaisen yhteiskunnan suuret kysymykset ovat haasteita, joihin tutkijoillamme on avoimen toimintakulttuurin sekä tieteenala- ja yliopistoyhteisön rajat ylittävän luontevan yhteistyön ansiosta erinomaiset mahdollisuudet löytää ratkaisuja.

Tutkijanura on houkutteleva uravaihtoehto. Suomessa toimivat tutkijat ovat haluttuja yhteistyökumppaneita ja yliopistot vetovoimaisia tutkimusympäristöjä myös ulkomaalaisille tutkijoille.

Yliopistoissa tehtävä tutkimus on suunnitelmallisesti ja kattavasti resursoitua. Yliopistojen tutkimusvoimavarat vastaavat tavoiteltua toiminnan laatua ja laajuutta. Resursseja kohdistetaan sekä parhaille tutkimusyksiköille ja -ryhmille että nouseville tutkimusaloille ja lupaaville tutkijoille. Yliopistot ja tutkimuksen rahoittajat tekevät saumatonta yhteistyötä, ja työnjako rahoituksen kohdentamiseen liittyvissä kysymyksissä on selkeä. Rahoitus jaetaan läpinäkyvin perustein, ja kilpailtu rahoitus kirittää yliopistojen tutkimustoimintaa. Rahoituksen hakemisen ja hallinnoinnin kuormitusta on kevennetty. Yliopistojen tukipalvelut toimivat hyvin, ja tutkijoilla on aikaa tutkimukselle.

2

Yliopistot tuottavat omiin tutkimuksen vahvuusalueisiinsa pohjautuvaa koulutusta, joka vastaa monipuolisesti yhteiskunnan ja yksilöiden erilaisiin tiedon ja osaamisen tarpeisiin.

Kaikilla yliopistoilla on mahdollisuus antaa tutkimustietoon pohjautuvia alempia ja ylempiä korkeakoulututkintoja (kandidaatin ja maisterin tutkintoja) sekä tieteellisiä ja taiteellisia jatkotutkintoja (tohtorin tutkintoja) omien vahvuusalueidensa mukaisilla aloilla.

Eri tavoin orientoituneilla korkeakoulututkinnoilla on omat vahvuutensa, ja päällekkäisyydet on poistettu. Ammatti- korkeakouluissa on mahdollista suorittaa ammatillisia korkeakoulututkintoja. Vaativaa asiantuntemusta edellyttävään sekä tieteelliseen työhön valmistava koulutus annetaan yliopistoissa.

Siirtymät koulutusasteiden ja -sektoreiden välillä toteutuvat sujuvasti. Tutkintojen sisällöt suunnitellaan siten, että alemman korkeakoulututkinnon yliopistossa tai ammattikorkeakoulututkinnon suorittanut voi jatkaa joustavasti suorittamaan yliopiston maisterin tutkintoa. Opiskelijoilla on halutessaan mahdollisuus siirtyä työelämään ja kerätä työkokemusta kandidaatin ja maisterin tutkintojen suorittamisen välillä. Siirtymät keskiasteen koulutuksesta korkeakouluihin tapahtuvat kitkatta ja viivytyksettä.

Koulutuksessa tärkeintä on sisällöllinen ja pedagoginen laatu. Yliopistot tarjoavat uudentyyppisiä avoimen

oppimisen lähtökohdista rakennettuja oppimisympäristöjä, ajasta ja paikasta riippumattomia koulutussisältöjä sekä yksilöllisiä opintopolkuja uusinta teknologiaa luovasti hyödyntäen. Yliopistot tuottavat osaavia ja hyvät vuorovaikutus- ja viestintätaidot omaavia yhteiskunnan rakentajia.

Valmistuneiden osaaminen ja työmarkkinakelpoisuus määrittävät sekä osaamistarve-ennakoinnin että opiskelijan itse opiskelunsa aikana valitsemien sisältöjen yhdistelmänä. Työmarkkinoiden osaamiskysyntään vastataan tutkintojen ja opintopolkujen joustavuutta sekä opiskelijan valintamahdollisuuksia lisäämällä. Elinikäisen oppimisen merkitys yliopistojen koulutustehtävässä kasvaa. Korkeakoulutuksen piirissä on nykyistä suurempi osuus väestöstä.

Yliopistot hyödyntävät tutkimuksensa ja koulutuksensa vahvuuksia kansainvälisessä koulutuksessa. Yliopistot ja muut suomalaiset koulutusviennin toimijat tekevät aktiivista yhteistyötä toistensa kanssa kansainvälisessä koulutuksessa. Tutkimuksen ja koulutuksen korkea laatu, kansainvälinen tunnettuus sekä vaivaton saavutettavuus mahdollistavat menestyksen koulutusmarkkinoilla.

3

Yliopistot ovat tieteellisesti ja yhteiskunnallisesti vaikuttavia.

Yliopistot kouluttavat kriittisiä ajattelijoita ja osaajia, jotka muuttavat maatamme ja maailmaa. Koulutus ja sen tuottama osaaminen vastaa laadullisesti ja sisällöllisesti tulevaisuuden tiedon ja osaamisen tarpeisiin. Yliopistot huolehtivat yhdessä yhteiskunnan muiden toimijoiden kanssa tiedon ja osaamisen siirtymisestä käytäntöön. Yliopistojen vuorovaikutus yhteiskunnan ja elinkeinoelämän kanssa perustuu pitkiin kumppanuuksiin ja on integroitunut osaksi toimintaa perustutkinto-opetuksesta huippututkimukseen. Yliopistot tunnetaan yhteiskunnassa luotettavan tiedon tuottajina. Yritykset pitävät yliopistoja arvokkaina kumppaneina, ja niiden välinen yhteistyö luo lisäarvoa molemmille osapuolille. Yliopistoilla on herkkyyttä aistia yhteiskunnassa tapahtuvia muutoksia, ja ne reagoivat muuttuviin koulutus- ja tutkimustarpeisiin ketterästi samalla sivistystehtävänsä huomioiden.

Yliopistot toimivat tiiviissä vuorovaikutuksessa yhteiskunnan kanssa. Liikkuvuutta yliopistojen, julkisten toimijoiden ja elinkeinoelämän välillä rohkaistaan ja tuetaan. Liikkuvuus on luonteva osa tutkijanuraa ja edistää tiedon ja osaamisen siirtymistä yliopistoista sen käyttäjä- ja hyödyntäjätahoille. Tutkijakoulutuksen tuottamat valmiudet ja vahvuudet ymmärretään laajalti, ja entistä suurempi osa tohtoreista työllistyy vaativiin asiantuntijatehtäviin yliopistojen ulkopuolelle. Yliopistojen ulkopuolella ansioituneet ammatillaiset rikastuttavat yliopistojen tutkimusta ja opetusta. Heille tarkoitetut tehtävät ovat yleistyneet yliopistoissa.

Suomi on mallimaa tutkitun tiedon hyödyntämisessä poliittisessa päätöksenteossa. Kansainvälistä korkeinta osaamista ja uusinta tutkimustietoa hyödynnetään monipuolisesti yhteiskunnassamme yliopistojen toimiessa tiedon tuottajina, jalostajina ja välittäjinä.

4

Yliopistot, ammattikorkeakoulut ja tutkimuslaitokset muodostavat korkeatasoisia ja vetovoimaisia tietoyhteisöjä.

Yliopistot, ammattikorkeakoulut ja tutkimuslaitokset muodostavat yhdessä toiminnallisia yhteisöjä – tiedon ja osaamisen profiloituneita tiivistymiä.

Yhteisöjen ytimessä on kansainvälisesti korkeatasoinen yliopistojen tuottama tutkimus ja tutkimukseen perustuva laadukas koulutus. Tieto ja osaaminen siirtyvät käytäntöön tehokkaasti, kun tiedon tuottajat ja soveltajat toimivat yhdessä.

Yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja tutkimuslaitosten muodostamien tietoyhteisöjen toiminta perustuu pitkäjänteiseen kansalliseen tiede- ja korkeakoulupoliittiseen linjaan, jota yhteisöt toteuttavat omien vahvuusalueidensa pohjalta. Tietoyhteisöille on tunnusomaista avoimuus, kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö sekä monitieteellisyys ja moniammatillisuus. Tietoyhteisöt voivat profiloitua tutkimus- tai koulutuspainotteisesti ja ne voivat toimia monialaisesti tai keskittyä vain tietyille aloille.

Yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja tutkimuslaitosten muodostamien tietoyhteisöjen strategia ja profiloituminen määrittelevät yhteisön sisäisen työnjaon. Yliopistojen tehtävänä on vapaan tutkimuksen sekä tieteellisen ja taiteellisen sivistyksen edistäminen

sekä tutkimukseen perustuvan ylimmän opetuksen antaminen. Ammattikorkeakoulut toimivat työelämärajanpinnassa antaen työelämälähtöistä koulutusta ja harjoittaen työelämäorientoitunutta TKI-toimintaa. Tutkimuslaitokset huolehtivat niille määritellyistä tehtävistä.

Tietoyhteisöön kuuluvilla toimijoilla on yhteinen toimintaa tukeva infrastruktuuri, joka sisältää muun muassa yhteisen koulutus- ja tutkimusinfrastruktuurin sekä tukipalvelut. Yhteinen toimintaympäristö on erillisiä toimintaympäristöjä laadukkaampi ja kustannustehokkaampi. Korkeakoulujen laadunarvioinnissa painopiste siirtyy nykymuotoisista laatujärjestelmäauditoinneista toiminnan laadun ja vaikuttavuuden todentamiseen.

Yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja tutkimuslaitosten muodostamien tietoyhteisöjen sijoittumisessa ja toiminnassa huolehditaan koulutuksen tasarvosta ja saavutettavuudesta siten, että Suomessa on riittävä määrä tutkimusta ja korkeakoulutusta tuottavia yksiköitä vastaamaan tasapainoisesti koko maan korkeakoulutus- ja tutkimustarpeista. Yliopistot, ammattikorkeakoulut ja tutkimuslaitokset voivat integroitua tarkoituksenmukaisesti katsomassaan laajuudessa.

